

POKROK ZAPADU

Semi-Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Ptg. Co.
1211 So. 13th St. - Tel. 1008.

Subscription, by mail, \$2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - Tiskárské Družstvo

Tiskárna: 1211 jižní 13tá ulice.
Telefon 1008.

Řídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:

V místě s dodávkou do domu, bez přílohy, \$3.00

S přílohou..... \$3.50

Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez

Kulhovy Americké..... \$2.50

S Kulhovou Americkou..... \$3.00

Do Čech bez přílohy..... \$3.00

S přílohou..... \$3.50

Každý předplatitel oprávněn je k premlí.

Ohlásky.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujeme pouze, když peníze k objednavce přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, nepřesahující pěticent, čítáme 75 centů za třikrát. Za různé ohlášky, blahopřání, úmrtí a jiná, čítáme \$1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Necht' každý proto přiloží objednavce tolik peněz, jak velkou ohlášku máti si přejí. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilký peněz

Jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb expressu "Money Order" a týž nám se zašle. Též v registrovaném dopise, aneb poukázku bankovní jest záležitost. Kdo chce platiti "checkem" na bank, necht' zašle o 25 centů více, proto že tolik musíme platiti banku za kolekcii, aneb ať koupí směnku (draft) na Omaha, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijmeme též i 1- a 2-centové kolký. Všechny zásluky necht' jsou zasílány pod jednoduchou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 2. srpna 1898

LÉPE JEST PŘEMÍTATI O PODMÍNKÁCH míru, nežli o plánech válečných.

PORÁD SE BLÝKÁJÍ V NOVINÁCH jména všelijakých generálů, ale o generálu Coxey není ani slohu.

MILES, MILES? ZDÁ SE NÁM, že jsme už to jireno někde slyšeli? Nebyl by tenhle gen. Miles "chicagský" Miles?

AŽ V NEDĚLI ANEBŮ VŠEDNÍ DEN, Američané vítězí stále a to bez ztrát. Obsazení Porto Rika nestálo nás ani jediný život. Taková válka ještě jaktěživa nebyla.

NÁMOŘNÍ BITVA, V KTERÉŽ LÓDSTVO Cerverovo zničeno bylo, ponese prý "úřadní" název "bitva ze dne 3. července." Necht' bude název jakýkoliv, výsledek arci zůstane nezměněným.

NIKDY NESUĐTE ČLOVĚKA PODLE kabátu. Ošumělý kabát může třeba odívati novináře, kdežto člověk v nejmódnějším obleku a s holí se zlatým knoflíkem může býti jeho dlužníkem.

KDYZ NYNĚJŠÍ VÁLKA ZAPOČALA, předpovídali někteří její brzké skončení. Na tak dalece, jak důvěřovali ve zbraní amerických, se ovšem neklamali, avšak přepočítali se v houževnatosti Španělska.

VELKÝ VPAD INDIANŮ CHYSTÁ SE do Omahy. Přijdou ze všech končin země, připraveni na boje a zápasy, avšak proto přece nebude třeba povolovati na ně vojsko. Přijedou sem pouze na ukázkou, na výstavu zamississippiskou.

ZDE SE PORÁDE TVRĐILO, že ta slečna Schleyova, co jela do Madridu vyjednávat o mír, jede tam nadarmo a že jí nikde necht' dáti ani sluchu ani vidu. Však ejhle, tautěž dobou královna španělská skutečně o mír prosila. Či by byli dostali z té jediné Američanky v Madridu rázem strach?

CHICAGSKÝ ČMUCHÁLEK PŘISE: "V Omaze budou mít 27. srpna ryze český den, — i ta česká pověstná neovornost vyrukuje v plné parádě." Jestli jest pravda, co nám bylo sděleno, že totiž některé katolické spolky se chystají zúčastniti v průvodu o českém dnu, byť i pokyn k tomu "s hůry" neobdržely, pak dožije se nepochybně Čmuchaček zklamání.

DENNICE NOVŮVĚKU PŘISE: "I TU zajímavost pro americké Čechy výstava omašská má, že první myšlenku tu vyalovil redaktor

Omaha Bee, — rozený v Bukovanech v Čechách, pan Edward Rosewater." Tohle by si měli přečísti aspoň třikrát někteří členové a členkyne společného výboru pro uspořádání českého dne, — proč, nepotřebujeme připomínati.

EVROPA Z ÚDIVU TAKŘKA NEVYCHÁZÍ. Napřed nechtěli věřit, že by v námořní bitvě, čtyry hodiny trvající, v kteréž všechno loďstvo španělské v zálivu manilském potopeno bylo, vyvázly loď americké bez ztráty. Nežli se probrali z údivu, divili se na novo, jak chrabrosti útočnicků amerických u Santiago, tak zmaření loďstva Cerverova. Hned v zápětí na to počali se divit, co to je za vítěze, kterýž přemožené vojsko pošle domu na své útraty. Teď opět diví se té velkodušnosti, kteráž od nepřitele poraženého nepožaduje velkou náhradu válečnou. Ano, milí páni, taková jest to svobodná Amerika!

VZHLEDEM KU CHLOUBĚ POPULISTŮ, jak dobrou správu našemu státu dali, ozývá se ve zdejším dělnickém časopise Western Laborer, jeden z čelných dělníků a upozorňuje, že se v káznici státní hotoví za populistické správy větší měrou než kdy jindy různé tovary, čímž ubírá se zaměstnání práci poctivé. Upozorňuje, že každý sud na maso, který se potřebuje v South Omaze, hotoví trestanci v káznici, kdežto kdyby toho nebylo, sta bednářů nalézalo by zaměstnání v South Omaze. Též postroje koňské hotoví se u velké míře, jakož i kamna a košťata v káznici se vyrábí, což vše zkracuje dělníky na práci a výdělku a to měrou mnohem větší, než kdykoliv dříve za správy jiné.

Konec války přede dveřmi.

Neklamou-li všechny známky, pak stojíme na práhu konce války. Podmínky, kteréž Španělsku co cena míru presidentem McKinleym nabídnuty byly, jsou tak mírnými, že můžeme dojista hleděti vstříc jejich přijetí vládou španělskou. Můžem s bezpečností míti za to, že vláda španělská připravena jest ztratiti Kubu i Porto Rico a že v očekávání nejen toho, nýbrž podmínek ještě krutějších, ruku ke smřu nabídla. Podrobnosti podmínek nejsou sice do slova známy, avšak ujišťuje se, že jsou takovými jak jsme předpověděli a očekávali a sice: 1.) Vzdání se panství na ostrově Kubě a uznání jeho neodvislosti. 2.) Postoupení Porto Rica Spojeným Státům. 3.) Postoupení jednoho z ostrovů Ladrónských a některého přístavu filipínskému za skladiště uhelné pro Sp. Státy.

Spojené Státy prohlásily již předem, při počátku zápasu, že nevedou válku výbojnou, nýbrž že chopily se zbraně za příčinou upokojení a zjednání lepší vlády obyvatelstvu ostrova Kubu a tomuto slibu hodlají též dostati. President McKinley nedal se svěsti hartusením oněch ztřeštěnců, kteří usilovali a usilují o to, aby chom požadovali postoupení všeho toho území španělského, na kteréž vstoupila noha americká v této válce, bez ohledu na to, jaké následky by to mělo a jaké nesnáze by nám to přineslo v budoucnosti. President McKinley na novo osvědčil svůj státnický důmysl, vyhnul se opatrně zápletkám, kteréž by připojení ostrovů filipínských k území našemu muselo míti nevyhnutelně v zápětí. Nevíme sice, zda-li snad kdykolivěk po dobytí skvělého vítězství v zálivu manilském neznašel se McKinley myšlenkou na připojení ostrovů těch, avšak dojista události posledních několika týdnů musily jej přesvědčiti, že by Filipíny byly nám zdrojem neustálých nesnází, jak s domorodci, tak i s evropskými velmocemi, jichž zájmy v pacifickém

oceánu se křižují. Každý dojista přisvědčiti musí, že president McKinley dobře činí, když vyhrazuje si v oněch končinách stanici pro zásobu uhelní, ale nespěchá uvaliti na zemi zodpovědnost zřízení tam jakési spořádané vlády.

Ještě lépe bývalo by ovšem, kdyby nebylo připojení Porto Rica vzato do programu vlády. Není nám toho ostrova zapotřebí a jest velice pravdě podobným, že nám v budoucnosti též více neb méně nepřijemností spůsobí. Však zdá se, že tomu asi nebylo vyhnutí. Ze strany jedné jest velice pochybné, že by d šla schválení senátu jakákoliv smlouva míru, kteroužto by žádná z dobytých území připojeno nebylo a ze strany druhé podobá se, že zabrání Porto Rica jest jediný způsob, jak náhrady naléztí můžeme za výlohu, jež nám vedení války spůsobilo. Náhradu válečnou bychom sotva od Španělska obdrželi, an toto jest ve stavu zuboženém a bylo by jí tak těžko od něho vymáhati, i když by na ní přistoupilo, tak jako Rusku od Turecka.

JAN BARTA LETOVSKÝ.

V neděli dokončil běh života svého v pozeňnaném věku 78 roků jeden z nejstarších zákopníků na poli žurnalistiky americké, jeden z obou pionérů česko-amer. novinářství, pan Jan Bárta Letovský z Iowa City. Týž pocházel z Letovic na Moravě a přistěhoval se do Spojených Států počátkem let padesátých. Jako všechny vystěhovalce z vlasti českých té doby vypudil i jeho despotism rakouský, kterýž po záblesku svobody v roce 1848 ulehnu tím tížeji na všechny, kteří svobody byli okusili. Přes dalný oceán pudila jej láska ku svobodě a volnosti a zde chtěl sobě zbudovati novou vlast. Tak jako všichni jeho vrstevníci cítilo i on těžce v této zemi ten nedostatek národního života a postřehoval, že jest nám aspoň časopisu nezbytně zapotřebí, k udržování duševních styků, když rozptýleni jsme po široširé zemi této. S potěšením proto pomahal

až do doby nedávné, působiv hlavně v administraci. Před nějakým časem ranila jej mrtvice, kteráž učinila jej ku veškeré práci neschopným. Zotavil se sice z této rány, avšak nemohl se více k obliběnému zaměstnání vrátiti. V něm ztrácíme jednoho z pionérů českých, mnze přímého, vlastence horlivého, pracovníka tichého, jakých věru máme málo. Čest budíž jeho památce!

Zprávy osobní.

— Pan Frank a A. J. Frolík a Frank Kůželka z Crete přišli se do Omahy podívat na výstavu a navštívili též naši písárnu. Úrodu v okolí Crete si chválí, zapotřebí prý však kornám deště.

— Pan Josef Ledvina, zástupce skoro každému snad známé firmy Karesch & Stotzký v Brémách, zavřtal do Omahy minulý týden, jednak v zájmu obchodní firmy, kterouž zastupuje a jednak též, aby podíval se na výstavu, když se již v Americe nalezá. Zvěděli jsme od něho potěšitelnou zvěst' a sice, že po jeho návratu domu hodlá firma jeho otevřiti v Praze filiálku k vyřizování nejen veškerého obchodu nynějšího, totiž přepravního, dopravního a bankovního, nýbrž že hodlá zanášeti se též obchodem zasýlatelským a komissionářským a vyřizovati s ochotou všechny objednávky, jež jí světeny budou. To jest krokem, kterýž uvítán bude dojista s potěšením od velkého množství rodáků zdejších, neboť to jest co jsme potřebovali. Neměli jsme v Praze ani vůbec v celých Čechách žádnou firmu, na kterou bychom se byli mohli obrátiti při vyřizování objednávek čehokolivěk a této nesnázi bude tedy nyní na dobro odpomoženo. Mimochodem zvěděli jsme, že pan Ledvina jest příbuzným všeobecně známého v Nebrasce rodáka, pana Jos. Ledviny, kterýž před dvěmi lety z Wahoo do Market Lake, Idaho, se přesdlil. Pan Ledvina odjel včera ráno do Wilber, odkudž se vracet bude k východu a sice hodlá se zastaviti v Cedar Rapids, pak v Chicagu, Detroit, Clevelandu a jiných místech.

— Pan Frank Uhlř, kterýž před dvěmi lety odjel do Arkansasu, hodlaje se tam trvale usaditi, vrátil se v těchto dnech nazpět a sice na dobro. Po dvouletém zkoušení přišel k náhledu, že se Arkansas pro "bílého" člověka nehodí.

— Rev. Václav Kroupa, kterýž v New Yorku vysvěcen byl na kněžství a k této diocesi přidělen, přijel sem v minulých dnech, jsa hostem rev. Vránka. Odtud hodlá odebrati se dále na západ, nepochybně do Chadron, kdež bude pole jeho působnosti. Rev. Kroupa jest rozeným Američanem a sice z New Yorku a nadějeme se, že bude zdárně působiti v oboru svém.

— Přítel náš pan Houžvička z Knox Co., byl zde ku konci min. týdne, aby odvezl si domu hošička, jehož zde měl k léčení a doufáme, že malému pacientovi zdraví úplně navráčeno bude.

Rev. W. B. Costley v Stockbridge, Ga., když jedenkrát byl za kazatelským povoláním v Ellenwood, v tomže státu, náhle rozemohl se na cholera morbus. On praví: "Nahodlou při ležitosti dostal jsem láhev Chamberlain's Colic & Diarrhoea Remedy a to myslím, že zachránilo mi život. Lék ten poskytnul mi úlevu okamžitě." K dostání ve všech lékárnách.

Věčný žid.

Není díla, kteréž by v romanopiscetví tak poutalo všechny vrstvy čtenářů, jako "Věčný žid". Jest to román světoznámý, který každý čte se zálibou. Toto velké dílo, čítá jci 1216 stran, jest nyní k dostání úplné za \$1. Seřít na ukázkou pošle se ochotně zdarma každému, kdo oň požádá pod adresou:

Kulhova Americká,
Omaha, Neb.

OTTO VON BISMARCK.

Jestliže Španělsko přistoupí na podmínky jemu položené, nebude to ovšem ještě skončením celé záležitosti. Neodvislosti Kubu nelze docíliti pouhým jen prohlášením a odstraněním posádky španělské. Tam bude dříve zapotřebí zřízení vlády ustálené ku ochraně životů i majetku všeho obyvatelstva ostrova. Tato vláda musí se dříve zorganizovati a to bude se moci státi pouze jen pod dohlídkou Spojených Států. Také smlouva míru nevstoupí ovšem v platnost dříve, pokud nedostane se jí schválení senátu. Pak teprve, až vše to vyřizeno bude, lze považovati válku za ukončenou a pomýšletí možno na rozpuštění armády.

Mezi tím ovšem panovati bude klid zbraní a tedy kojiti se můžeme nadějí, že nebude válka vyžadovati jakých dalších obětí na životech.

Pak-li příšlým vedrem tělo přehřáto, často se stává, že člověk po rychlém ochlazení v průvanu a pod. dostane bolesti v zádech a ztuhlost, ba i ochrnutí svalů. V pádu takovém radno upotřebiti St. Jacobs Oil (olej sv. Jakuba), neboť odejme bolesti a ztuhlost údů.

při založení prvního českého časopisu, Slovana Amerického, kterýž v roce 1860 vycházeti počal hlavně přičiněním a snahou Františka Kofčíka, v Racine, Wis. a po půl roce přesdlil se do Bettelwa wisconsinského, aby se tu redakce časopisu onoho ujal. Jak trudné byly poměry tehdy u časopisu, domyslí si pouze jen ten, kdo zkusil počátky novinařství českého v Americe. Po čase, koncem roku 1861, spojil se Slovan Americký s Nár. Novinami, kteréž v St. Louis vycházely a vydáván nadále pod jménem Slavie v Racine. Bárta Letovský působil při časopise tomto po nějakou dobu, však konečně ku vyzvání ruské vlády vydal se se soudruhem svým Mráčkem na dalekou cestu na Amur, do přímofí jižní Sibře, kamž přála sobě vláda ruská obrátiti směr vystěhovalstva z Čech, jež počalo se houfně do Sp. Států hrnouti. Z úmyslu toho ovšem sešlo a Bárta po několika letech vrátil se nazpět do Ameriky, založiv v Iowa City v r. 1869 spolu se syny svými nový Slovan Americký, jehož redaktorem byl v prvních tetech Ladimír Klácel. Úmornou práci žurnalistickou plahočil se Bárta